

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.363/2015/4. szám

A Debreceni Ítéltábla a dr. Halász Barbara ügyvéd (címe) által képviselt felperes neve (címe) felperesnek, a dr. Hargitai Emil ügyvéd (címe) által képviselt alperes neve (címe) alperessel szemben kártérítés iránt indított perében a Debreceni Törvényszék 5.P.21.608/2014/11. számú ítélete ellen az alperes részéről 13. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 31 750 (harmincegyezer-hétszázötven) Ft másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A felperes 2006. szeptember hó 7. napján rokkantsági nyugdíj megállapítása iránti kérelmet terjesztett elő aMegyei Nyugdíjbiztosítási Igazgatóságnál. Kérelmét másnap iktatták a..... szám alatt.

A rokkantsági nyugdíj igényének elbírálásához szükséges, az országos Orvosszakértői Intézetnél (OOSZI) elvégzendő orvosi felülvizsgálat időpontját 2006. szeptember hó 19. napjára tűzték ki, melyről - a tudnivalókról, a beszerzendő iratokról és a távolmaradás következményeiről való egyidejű tájékoztatás mellett - értesítették a felperest. Az OOSZI I. fokú orvosi bizottsága a 2006. szeptember hó 19. napi felülvizsgálat eredményeként kiadott számú szakvéleményében a felperes munkaképesség-csökkenésének mértékét 100%-ban határozta meg, és őt II. csoportos rokkantnak minősítette. A rokkantságot 2006. szeptember hó 1. napjától kezdődően véleményezte, a szükséges felülvizsgálat időpontjául pedig 2008. szeptemberét határozta meg.

A Megyei Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság 2006. szeptember hó 19. napján kelt levelével tájékoztatta a felperest, hogy az iratokat a Fővárosi és Pest Megyei Nyugdíjbiztosítási Igazgatóságnak (FPMNYI) küldték meg igényének a magyar-román szociálpolitikai egyezmény alapján való elbírálása céljából. A felperes ugyanis nemcsak Magyarországon, hanem Romániában is szerzett szolgálati időt, igényének elbírálására ezért az FPMNYI rendelkezett hatáskörrel, amely az ügyet 2006. szeptember hó 27. napján iktatta a számon; a kijelölt ügyintéző **V-né B. T.** volt.

A román-magyar nemzetközi nyugdíjigények tekintetében ebben az időszakban az 1962. évi 5. törvényerejű rendelet (magyar-román szociálpolitikai egyezmény), majd a 2006. november hó 1. napjától hatályba lépő 2006. évi II. törvény (szociális biztonsági egyezmény) rendelkezései voltak irányadóak.

Az FPMNYI még a szociálpolitikai egyezmény keretében 2006. október hó 11. napján megkereste a romániai nyugdíjszervet a romániai biztosítási idő igazolására, amely igazolás - még a szociálpolitikai egyezménynek megfelelő formában - 2007. július hó 2. napján érkezett meg. Az FPMNYI helyett jogutódlás folytán 2007. január hó 1. napjától eljáró Közép-magyarországi Regionális Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság (KMRNYI) a számú határozatával 2006. december hó 6. napjától kezdődően havi 30 000 Ft rokkantsági nyugdíjelőleget állapított meg.

2007. január hó 1. napjától kezdődően Románia is az Európai Unió tagjává vált, ezen időponttól kezdődően a felperes nyugdíjügyére a Tanács 1971. június hó 14. napi 1408/71/EGK rendelete és az annak végrehajtására kiadott 1972. március hó 21. napi 574/72/EGK rendelete lett az irányadó. Az EGK rendeletek szerint a részes tagállamok nyugdíjszervei között úgynevezett „E”-s nyomtatványok használatával került sor az adatszolgáltatásokra, információcserére és iratok továbbítására. 2007. január hó 1. napjától kezdődően ezért a román-magyar nyugdíjszervek között is e nyomtatványok voltak alkalmazandóak.

A KMRNYI a 30 000 Ft-os nyugdíjelőleg határozattal való megállapítását követően a felperes nyugdíjügyében a következő érdemi intézkedést 2008. június hó 12. napján tette, amikor is a 37-04923/2007/31. szám alatt megkereste az Országos Rehabilitációs és Szociális Szakértői Intézet (ORSZSZI) I. fokú Orvosi Bizottságát, és a 2006. szeptember hó 19. napi orvosi szakvéleményről a 14-i 1408/71/EGK rendelet és 574/72/EGK rendelet szerinti E 213 számú nyomtatvány kiállítását kérte. Az ORSZSZI 2008. július hó 15. napján állította ki a számú vizsgálat eredményéről az E 213-as nyomtatványt, amely még ugyanezen a napon érkezett meg az alperes jogelődjéhez.

Időközben a KMRNYI 2008. június hó 20. napján hozott számú határozatával az eljárást felfüggesztette, annak okát a külföldi szerv válaszában hiányban jelölte meg. A KMRNYI 2008. október hó 13. napján a felperes 2008. szeptemberében esedékessé vált orvosi felülvizsgálata érdekében megküldte az iratokat a Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság Kirendeltségéhez. A megkeresésben jelezte, hogy az előző és az új orvosi szakvélemény, valamint az E 213 számú nyomtatvány soron kívüli megküldését kéri.

Az ORSZOSZI I. fokú bizottsága 2008. november hó 6. napján, míg a fellebbezés folytán eljáró II. fokú bizottság 2009. június hó 22. napján vizsgálta a felperest. Mindkét szakértői bizottság azt állapította meg, hogy a felperes össz-szervezeti egészségkárosodása 40%, felülvizsgálata csak állapotváltozás esetén szükséges. Az I. fokú szakvélemény alapján a bizottság 2008. november hó 26. napján állított ki E 213-as nyomtatványt.

A KMRNYI ezt követően csak 2009. március hó 4. napján intézkedett az ügyben, ekkor postázta az E 204, E 205 és E 210 számú nyomtatványokat, melyekben a nyugdíjigénnyel kapcsolatos magyarországi eljárással összefüggő információkat nyújtott és egyúttal adatszolgáltatást kért a román szervtől, ám E 213-as nyomtatványokat még ekkor sem továbbított. A megelőzőleg beszerzett két E 213-as nyomtatványt az alperes jogelődje csak 2009. március hó 6. napján küldte meg a romániai társszervnek.

A KMRNYI a számú határozatával a korábban megállapított 30 000 Ft-os nyugdíjelőleg ellátást megszüntette, majd téves jogalkalmazásra hivatkozva e határozatát a szám alatt visszavonta, és a nyugdíjelőleg megszüntetéséről a résznyugdíj megállapításáról szóló határozatának kiegészítésével rendelkezett (.... szám). A KMRNYI a..... sorszám alatti határozatában 2006. december hó 31. napjáig havi 35 665 Ft, 2007. január hó 1. napjától kezdődően pedig havi 37 095 Ft rokkantsági nyugdíjrészt állapított meg, majd e határozatát - az előzőekben hivatkozottak szerint - a számon kiegészítette azzal, hogy a nyugdíjelőleget egyidejűleg megszüntette.

A KMRNYI a..... számú határozatával 2009. december hó 1. napjától a rokkantsági nyugdíjrész ellátást is megszüntette. A megszüntető határozatot a felperes fellebbezése folytán eljáró Nyugdíjbiztosítási Jogorvoslati Igazgatóság a szám alatti határozatával helybenhagyta. Az ellátás megszüntetését azzal indokolta, miszerint a felperes orvosi felülvizsgálatának eredményeként azt állapították meg, hogy az egészségkárosodása 40 %, ezért a vonatkozó jogszabályi rendelkezés értelmében - amely 50-79 %-os mértéket ír elő - rokkantsági nyugdíjra nem jogosult.

Időközben a romániai nyugdíjbiztosítási szervnél is lefolytatták az 1408/71/EGK rendelet szerinti eljárást. Ennek alapjául a Romániába 2009. május hó 5. napján 12312 szám alatt iktatott E 001 számú nyomtatvány és az azzal egyidejűleg megküldött iratok szolgáltak. Ezen iratok között érkeztek meg a román nyugdíjszervhez a 2008. július hó 15. napján és a 2008. november hó 26. napján kiállított E 213 számú nyomtatványok is. A romániai eljárás eredményeként a Megyei Nyugdíjpénztár ... december hó 17. és 18. napi határozataival rokkantsági nyugdíjat állapított meg a felperes részére, melynek kezdő időpontját - a második E 213 számú nyomtatvány keltezésével azonosan - 2008. november hó 26. napjában határozta meg.

A felperes bankszámlájára Romániából a 40%-os egészségkárosodása alapján megállapított rokkantsági nyugdíjként kb. havi 100 euró érkezett.

A felperes kereseti kérelmében kérte, hogy a bíróság közigazgatási jogkörben okozott kár címén kötelezze az alperest 1 451 568 Ft és perköltség megfizetésére, mert az alperes másfél éves késéssel küldte el a romániai nyugdíjszervnek azt a formanyomtatványt, amely

a romániai nyugdíjának megállapításához szükségeltetett, ebből adódóan a romániai nyugdíját csak későbbi időponttól, és csak a 40%-os egészségkárosodása szerint állapították meg.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, perköltséget nem igényelt. Védekezését szerint a felperes nem fellebbezte meg a romániai nyugdíját megállapító határozatot, ezáltal hiányzik a Ptk. 349. §-ának (1) bekezdésében meghatározott speciális előfeltétel, a rendes jogorvoslati jog kimerítése. Másodsorban vitatta, hogy a késedelem és a felperes által megjelölt kár között okozati összefüggés lenne, hiszen amennyiben a román határozat ellen fellebbezéssel él, a román másodfokú szerv vagy a román bíróság a határozatot esetleg megváltoztathatta volna. Vitatta végezetül a kereset összecszerűségét is.

Az elsőfokú bíróság a 11. sorszám alatt meghozott ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1 000 000 Ft tőkét és 125 680 Ft perköltséget, amelyet meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a bírósági gazdasági hivatal külön felhívására 94 335 Ft fordítási költséget, továbbá megállapította, hogy a le nem rótt 87 100 Ft kereseti illetéket az állam viseli.

Határozatának indokolása szerint az alperes kártérítési felelősségének megállapításához a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdésében szabályozott általános feltételeken túl a rendes jogorvoslat kimerítése, illetőleg a kár rendes jogorvoslat útján való elháríthatatlansága, mint speciális feltétel is szükséges. Az alperes elsődleges védekezése éppen e speciális feltétel hiányán alapult.

A rendes jogorvoslat kimerítése, s a kár ezúton való elháríthatatlansága csak akkor lehet előfeltétele a Ptk. 349. §-a alkalmazásának, ha a kárt határozat hozatallal okozták, vagy ha valamely intézkedés elmulasztása esetére a jogszabály jogorvoslati jogot biztosít (pl. a Be. 196. §-ának (1) bekezdése). Jelen esetben azonban a felperes a károkozó magatartást nem valamely határozattal összefüggésben állította, hanem azt róta az alperes terhére, hogy több éven át nem tett érdemi lépéseket az ügyében. A felperes által megjelölt mulasztás miatt rendes jogorvoslati utat a közigazgatási hatósági eljárásról szóló jogszabály (Ket.) külön nem biztosított. A perbeli esetben ezért a mulasztással okozott sérelemmel kapcsolatosan a rendes jogorvoslati út igénybe vétele fogalmilag kizárt. Ezen túlmenően a felperes hangsúlyozta, hogy a román határozatot Romániából nem kapta kézhez. Ezt támasztják alá a 2/F/15. és 2/F/17. sorszám alatti iratok, amelyek tanúsága szerint a felperes már a 2010. augusztus hó 12. napján kelt levelében azt jelezte az alperes jogelődje felé, hogy Romániából nem kapott nyugdíjhatározatot, az nem áll rendelkezésére, ezért azt az alperes küldte meg neki 2010. szeptember hó 8. napján, amely esetben a jogorvoslat elmulasztása nyilván nem írható a terhére. Ezek miatt a romániai nyugdíjhatározat elleni fellebbezés hiánya nem eredményezte az alperes kártérítési felelősség alóli mentesülését.

A felperes keresetét arra alapozta, hogy az alperesi jogelőd 2007. január hó 1. és 2009. március hó 6. napjai között elmulasztotta az 1408/71/EGK rendeletben (a továbbiakban: EGK rendelet) és az 574/72/EGK rendeletben (a továbbiakban: EGK végrehajtási rendelet)

előírt kötelezettségének teljesítését, és nem intézkedett kellő időben a nemzetközi nyugdíjügyének elbírálásához szükséges formanyomtatvány megküldéséről.

Az EGK rendelet 6. cikke szerint e rendelet személyi hatálya és alkalmazási köre vonatkozásában felváltja azokat a szociális biztonsági egyezményeket, amelyek kizárólag két vagy több tagállamot; vagy legalább két tagállamot és egy vagy több másik államot köteleznek. A felperes esetén az EGK rendelet 40. cikkét kellett alkalmazni, az EGK végrehajtási rendelet ehhez kapcsolódó 36. cikke szerint a kérelmet a lakóhely szerinti intézményhez, azaz a magyar hatósághoz kellett benyújtania, az EGK végrehajtási rendelet 41. cikkének (1) bekezdése szerint ez minősült „vizsgáló intézménynek”. A 41. cikk (2) bekezdése pedig kifejezetten rendelkezik arról, hogy a vizsgáló intézmény egy különleges formanyomtatványon haladéktalanul értesíti valamennyi érintett intézményt az ellátás iránti kérelemről, hogy a kérelmet ezeknél az intézményeknél egyidejűleg és késedelem nélkül meg lehessen vizsgálni.

A nemzetközi nyugdíjügyek elbírálásának ügyviteli szabályairól az alperes főigazgatója a 7/2006. ONYF szám alatt külön utasítást adott ki. Ennek 6.3.1. pontja kiemeli, hogy a vizsgáló intézménynek speciális felelőssége és feladata van az eljárás koordinálásában. Az eljárásban érintett valamennyi tagállam illetékes intézménye közötti nyomtatványforgalmat felügyelnie kell, és meg kell tennie mindazokat az intézkedéseket, amelyek az eljárás gyorsítását szolgálják. Az utasítás szerint a nyomtatványokat haladéktalanul, az eljárás megindításának indokolatlan késedelve nélkül kell megküldeni a fogadó intézménynek.

A felperes nyugdíjügyére az EGK rendeletekben és a belső utasításban előírt szabályok Románia EU-ba való belépésétől, azaz 2007. január hó 1. napjától kezdődően alkalmazandóak voltak. A magyar nyugdíjszerv, mint vizsgáló intézmény azonban az ezzel járó kötelezettsége ellenére az EGK rendelet szerinti formanyomtatványokat a 2006 szeptemberétől folyamatban lévő nyugdíjügyben csak 2009. március hó 4. és 6. napjain küldte meg a román intézménynek. A több, mint két éves késedelem nyilvánvalóan nem felel meg a haladéktalan ügyintézés követelményének, a magyar nyugdíjszerv mulasztása ebből következően megállapítható.

A Megyei Nyugdíjpénztár a/2009. december 17. és a..../2009. december 18. számú határozataiban 2008. november hó 26. napi kezdettel állapította meg rokkantsági nyugdíjat a felperesnek. Az elsőfokú bíróság megkeresésére adott válaszából pedig az tűnt ki, hogy a kezdő időpont megállapítása a 2008. november hó 11. napi orvosszakértői vizsgálatról kiállított E 213 számú nyomtatvány keltezésén alapult. A román jogszabályok értelmében ugyanis nem vehető figyelembe olyan dokumentum, amelynek a kiállításától számított 180, vagy 365 naptári nap eltelt. Ebből következően a magyarországi nyugdíjszerv intézkedésének időpontja és a romániai nyugdíj-jogosultság kezdő időpontja között okozati összefüggés van. Amennyiben ugyanis a KMRNYI az EGK rendeletek és a belső utasítások által megkívánt gyorsasággal intézkedik a szükséges nyomtatvány (E 213) beszerzése és továbbítása iránt, a román nyugdíjpénztár - még a jogszabály által előírt időbeni korlát mellett is - értelemszerűen korábbi időponttól állapította volna meg a román nyugdíjat.

A romániai nyugdíjpénztár a bíróság, a felperes és az alperes erre irányuló megkeresésére is azt a tájékoztatást adta, hogy a nyugdíj-jogosultság kezdő időpontjának meghatározása a romániai jogszabályoknak megfelelő. A romániai szerv válaszlevelét az elsőfokú bíróság a Pp. 3. §-ának (5) bekezdése által biztosított szabad bizonyítás tükrében értékelte, és tényként fogadta el, hogy a román nyugdíjpénztár helyesen alkalmazta a vonatkozó jogszabályt. A kereset alapossága körében ebből következően nem annak volt jelentősége, hogy a román határozatot a román bíróság felülvizsgálta-e, hanem az alperes késedelmének.

A nyugdíj-jogosultság kezdő időpontjának eltolódása miatt kiesett nyugdíj összege pedig, mint elmaradt jövedelem, nyilvánvalóan kárként jelentkezik a felperesnél.

A fentiek alapján a felperes sikerrel bizonyította, hogy az alperesi jogelőd mulasztásával okozati összefüggésben kára keletkezett, amelyért az alperes helytállni tartozik.

A Ptk. 339. §-ának (1) bekezdése alapján az alperes a kárfelelősség alól annak bizonyításával menthette volna ki magát, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben elvárható lett volna.

Az alperesnek - az eljárás során adott tájékoztatása szerint - 2007. január hó 1. napja után hivatalból is felül kellett vizsgálnia Románia EU-s csatlakozása miatt a román-magyar nyugdíj ügyeket. Ezt nem tette meg, csupán a magyar szabályok szerint 2008. szeptemberben egyébként is esedékes felülvizsgálat során: ezen időpontban kérte meg először a még 2006. szeptemberében kiállított szakvéleményről is az E 213-as nyomtatványt.

Nem volt alapos az a védekezés, hogy fizikálisan nem állt rendelkezésre az E 213 számú nyomtatvány, és ez volt a korábbi intézkedés akadálya. Magyarországnak ugyanis a nemzetközi nyugdíjügyekben már saját EU csatlakozásától, azaz 2004. májusától az EGK rendelet szerinti nyomtatványokat kellett alkalmaznia, így azoknak 2007. évben nyilvánvalóan rendelkezésre kellett állniuk. E védekezést gyengítette az is, hogy az alperes az erre vonatkozó bírói kérdésre nyilatkozatát utóbb úgy módosította, miszerint a románoknál nem volt meg az E 213 számú nyomtatvány, amely ténynek azonban nem volt jelentősége, hiszen nem a román, hanem a magyar szervnek kellett a formanyomtatványt kiállíttatnia és megküldenie.

Az alperes azt is csak állította, de nem bizonyította, hogy 2008. június hó 13. napján az E 204, E 205 H és E 207 számú nyomtatványokkal egyidejűleg jelezték, hogy a koordinációs rendeletnek megfelelő orvosi formanyomtatvány még nem áll rendelkezésre, ezért azt a határozatról értesítő E 201 H nyomtatvánnyal együtt pótlólag küldik majd meg. Az alperes saját nyilatkozata szerint azonban az ügyiratban nem található az elküldött nyomtatványok másodpéldánya. Az alperes - felhívás ellenére - sem tudta igazolni a perben, hogy 2008. június hó 13. napján ténylegesen milyen okiratokat (nyomtatványokat) küldött meg a román társszervnek, és hogy az E 213 számú nyomtatvány későbbi pótlását már ekkor jelezte.

Nem szolgálhatott mentségére az sem, hogy a felperes nyugdíjügyének elbírálása során három jogszabály váltotta egymást, illetve a szervezeten belül is jogutódlásokra került sor. A hatályos jogszabályok alkalmazása a hatóság kötelezettsége, az ezzel kapcsolatos jogalkalmazási bizonytalanságok, illetve a jogutódlással együtt járó technikai és ügyviteli nehézségek pedig nem okozhatnak hátrányt az ügyfélnek, ezen okok a felróhatóság hiányát nem eredményezhetik.

Az alperes az E 213 számú nyomtatvány beszerzéséről csak 2008. június hó 12. napján intézkedett, annak elküldésére pedig 2009. márciusában került sor. Arra pedig többszöri kérdés ellenére sem adott magyarázatot, hogy Románia 2007. januári EU-s csatlakozása és 2008 júniusa között milyen intézkedéseket tett, és e másfél év alatt a nyugdíjügy EGK rendelet szerinti felülvizsgálatának, valamint az orvosi formanyomtatvány (E 213) beszerzésének és továbbküldésének mi volt az akadálya.

A felperes kiesett nyugdíjának pontos összegét nem lehetett megállapítani a perben, mert a felperes indítványára megkeresett romániai nyugdíjszerv álláspontja szerint utólag, feltételezetten és elvi síkon nyugdíj összeget meghatározni nem lehet.

Minthogy a felperes mindent megtett az összecszerűség bizonyítása érdekében, a kára összecszerűsége ennek ellenére pontosan nem volt meghatározható, az elsőfokú bíróság a Ptk. 359. §-a (1) bekezdésének alkalmazásával határozta meg a kártérítés összegét. Nyilvánvaló ugyanis, hogy a felperest a kiesett nyugdíj összegének megfelelő kár érte, és az a körülmény, hogy ezt a romániai szerv a megkeresés ellenére nem határozta meg pontosan, nem járhat azzal a következménnyel, hogy a felperes nem részesül kártérítésben.

A Pp. 206. §-ának (3) bekezdése szerint a bíróság a kártérítés vagy egyéb követelés összegét, ha a szakértői vélemény vagy más bizonyíték alapján meg nem állapítható, a per összes körülményeinek mérlegelésével belátása szerint határozza meg.

Az alperes intézkedési kötelezettsége 2007. január hó 1. napjától állt be, hiszen ekkor a felperes nyugdíjügye már folyamatban volt. A kártérítés szempontjából releváns tényleges intézkedésre 2009. március hó 6. napján került sor, azaz a mulasztással érintett időtartam meghaladja a két évet.

A felperes Romániából a keresetleveléhez csatolt bankszámlakivonatokkal igazoltan, a 40%-os egészségkárosodása mellett havi 100 eurós (kb. havi 30 000 Ft) nyugdíjban részesül. A korábbi, 100%-os rokkantsága esetén ez az összeg feltehetőleg több lett volna. Magyarországon az EGK rendelet alapján havi 37 095 Ft-os rokkantsági nyugdíjrészt kapott. A nyugdíj összegét befolyásoló tényező a biztosítási (szolgálati) idő, Romániában pedig a magyar szolgálati időtől jóval többet szerzett.

A két éves késedelmet, a magyar és román nyugdíjak összegét figyelembe véve, továbbá mérlegelve azt, hogy amennyiben a korábbi 100%-os egészségkárosodásra és a jóval hosszabb szolgálati időre figyelemmel van módja a román szervnek a nyugdíj

meghatározására, a 100-105 eurónál biztosan több nyugdíjat kapott volna a felperes, ezért az elsőfokú bíróság a felperes elmaradt nyugdíját 1 000 000 Ft-ban állapította meg.

A felperes késedelmi kamat iránti határozott igényt nem terjesztett elő, ezért arról a bíróságnak a Pp. 215. §-ából következően rendelkeznie nem kellett.

A perköltség viseléséről az elsőfokú bíróság a Pp. 81. §-ának (2) bekezdése alapján határozott, a marasztalás összege ugyanis mérlegelésén alapult, és a felperes által ehhez képest érvényesített követelés nem volt eltúlzott. A perköltség számítás alapjául tehát a teljes, 1 451 568 Ft-os követelés szolgált; az alperes köteles megfizetni a felperes jogi képviselőjével felmerül, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja és 4/A. §-a szerint megállapított ügyvédi munkadíjat, valamint a felperesnél a román nyelvről való fordításokkal felmerült költségeket. A Pp. 6. §-a alapján felmerült, és az állam által előlegezett fordítási költségek megfizetésére is az alperes köteles a Pp. 78. §-ának (4) bekezdése alapján. A per az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 62. §-a (1) bekezdésének g) pontja alapján illetékfeljegyzési jog kedvezménye alá esett, ezért az Itv. 42. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerinti kereseti illetéket a felperesnek megelőlegeznie nem kellett. A pereszes alperest az Itv. 5. §-a (1) bekezdésének c) pontja alapján megillető teljes személyes illetékmentességére tekintettel feljegyzett illetéket az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben - tartalma szerint - annak részbeni megváltoztatásával a felperes keresetének teljes elutasítását kérte. Továbbra is hivatkozott a Ptk. 349. §-ának (1) bekezdésében előírt speciális feltétel hiányára, valamint arra, hogy álláspontja szerint a felperes is megkapta közvetlenül a romániai határozatot. Kifogásolta az elsőfokú bíróság mérlegelésre alapított döntését, mert mérlegelni csak bizonyítékokat lehet, márpedig bizonyítékok nem álltak rendelkezésre a kár összegének meghatározására. Sérelmezte az Euró alapul vett 300 Ft-os árfolyamát, mert annak átlaga a perbeli időszakban 250 Ft volt. Változatlanul állította a magatartása jogellenességének és felróhatóságának hiányát.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az első fokú ítélet helybenhagyását kérte annak fellebbezett részében lényegében annak helyes indokai alapján.

Az ítélet tábla a fellebbezést a Pp. 256/A. §-a (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és a Pp. 253. §-ának (3) bekezdésére figyelemmel fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú bíróság ítéletének a keresetet részben elutasító rendelkezését. Az ítélet tábla a fellebbezést alaptalannak találta a következők szerint:

Az elsőfokú bíróság a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges mértékben feltárta, és abból az irányadó jogszabályok megfelelő alkalmazásával helytálló következtetésre jutott, aminek az indokaival is egyetértett anélkül, hogy azt ehelyütt külön megismételné, ezért ahhoz csupán a fellebbezés szükségeltette kiegészítést teszi az alábbiakban:

Az alperes nem hivatkozhatott alappal a Ptk. 349. §-ának (1) bekezdésében előírt speciális feltétel hiányára, ugyanis a kár nem a romániai nyugdíjszerv, hanem az alperes

jogelődjének magatartása - mulasztása - következtében keletkezett, amellyel összefüggésben rendes jogorvoslat nem állt rendelkezésre, így a kár azzal nem is volt elhárítható. Ennek fényében irreleváns, hogy a felperes közvetlenül is megkapta-e a romániai határozatot.

A kár összegének meghatározását nem a bizonyítékok hiánya zárta ki, hanem az a körülmény, hogy utólag fikció alapján a romániai nyugdíjszerv nem közölt adatot arra a nyugdíjra, amitől a felperes elesett. Az azonban kétségtelenül megállapítható, hogy az alperes jogelődjének majd' 26 hónapos késedelem nélküli intézkedése esetén a felperes jóval korábban jutott volna nyugellátáshoz, és az is kijelenthető, hogy 100 %-os rokkantság alapulvételével az ellátása legalább a jelenlegi - 40 %-os rokkantság alapulvételével megállapított - ellátásával azonos összegű lett volna, és az is kijelenthető, hogy nagy valószínűséggel az ellátás összege meg is haladta volna a jelenlegit.

Mivel a kár mértéke nem volt kiszámítható, ezért az elsőfokú bíróság alappal alkalmazta a Ptk. 359. §-ának (1) bekezdése szerinti általános kártérítés szabályait.

Az alperes állításával ellentétben a perbeli időszak jelentős részében az Euró árfolyama meghaladta a 250 Ft-ot, gyakran jelentősen is (2008. február, március, október, november és december hónapokban a 260 Ft-ot, illetőleg 2008. október és november hónapokban a 270 Ft-ot, 2009. január, február, március, április hónapokban a 300 Ft-ot, s azt követően is jellemzően 270 illetve 280 Ft felett volt az MNB középárfolyama alapján). Ennek annyiban nincs is jelentősége, hogy a felperes oldalán nem volt olyan kötelezettség, ami alapján rögtön át kellett volna számolnia az elmaradt nyugellátást forintra; annak nem volt akadálya, hogy a keresetindításkori árfolyamot vegye alapul, különös tekintettel arra is, miszerint késedelmi kamatot nem követelt.

Az elsőfokú bíróság részletesen indokolta az alperes magatartásának jogellenességével, valamint a felróhatóságával összefüggő álláspontját, amit az ítéletábra is maradéktalanul oszt, ezért arra csupán visszautal.

A leírtak miatt az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta a Pp. 254. §-ának (3) bekezdése szerint annak helyes indokai alapján.

Az alperes a fellebbezési eljárásban pervesztes lett, ezért a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján köteles a jogi képviselővel eljáró felperes javára perköltséget fizetni, melynek összegét az ítéletábra a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdése, valamint a 4/A. §-ának (1) bekezdése alapján határozta meg; a teljesítési határidő a Pp. 217. §-ának (1) bekezdésén alapul. Az alperes személyes illetékmentessége miatt le nem rótt 80 000 Ft fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Debrecen, 2015. szeptember hó 10. napján

dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta sk. a tanács elnöke, dr. Bakó Pál sk. előadó bíró, dr.
Pribula László sk. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő